

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uradništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunijo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema upravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vsa leta s prilogo 7 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
25 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posa-
mezne številke se dobivajo pri opravi-
lištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

»V edinosti je moč«

Naši Lahoni.

Nič novega ne povemo, ako ponav-
ljamo, da je tržaški magistrat pravi babilo-
niski stolp, njegovi prebivalci, mestni
uradniki pa ljudje, kojim je Bog glavo
zmešal, da zidajo in zidajo, tlačijo in tla-
čijo, tirjajo in jedo težko prižuljeni denar
ubogega davkoplačevalca, meščana in oko-
ličana.

Človek si ne more niti misliti goro-
stasnih krivic, ki se v tej Babiloniji snu-
jejo. V tej stavbi vam prebiva tesno zdru-
žena liga zagrizlih Lahonov, ki upravljajo
mesto ter vodé njegove poslove, ki snujejo
ukaze ter jih mej ljudstvo uvajajo, ki so-
vražijo ne le kar je slovenskega, temuč
tudi, kar je avstrijskega — sploh v njem
ima svoj sedež neka sodrga, ki teži kakor
mora nad mestom ter mu velicnih stroškov
prouzročuje, ne da bi mu bila koristna.

Ni je krivice, ki ne bi se v tržaški
mestni hiši nahajala. Tu se sodi pravica
po lahonskem kopitu, tu se goji grdo stran-
karstvo in gnjusni nepotizem; tu se žge
dišeče darilo onstranskim bogovom ter se
ostri in širi sovraštvo na vlado, ki voljno
trpi, da se te krivice godé ter hodi tem
zoprnežem nekako še na roko. — To naj
bode kot uvod.

O tem pa uže vrabci na mestni ko-
libi čivkajo. Ni nam tedaj treba dalje tega
omenjati ter jih pismeno označevati. Ome-
niti hočemo le nekaterih resnic, ki upijejo
v nebo, koje pa ubogi davkoplačevalci
mirno prezirajo.

Ena teh grdih pravic je — nepotizem,
ki se na tržaškem magistratu goji na naj-
nesramniš način. Ako se napotijo v mestno
kolibo, vidiš tu v vsakem kotiču kakega
biriča, ki nosi ime občinskega uradnika.
Če imaš kaj pri magistratu opraviti ter si
prav radoveden, koliko je teh uradnikov,
lahko jih sešteješ na sto, ker breajo te od
enega do drugega — slednjič pa še pri
zadnjem nič ne opraviš.

Če jih natanje opazuješ, zapaziš na
njih obrazu nekaj posebnega, čudnega, kar
ti kmalu spoznaš, kaj je. Žari jim namreč
iz obraza — da naravnost rečemo — la-
honstvo! One žareče oči, blede obraz, neke
skrivne besede na njem, brada ostržena
po laškej „modi“, brke navihane po na-
činu onstranskih Italijanov, obleka skro-
jena po „laškem“ načinu, in pri tem še

„sladka italijanska“ govornica in „pleme-
nite“ zabavlje na „ščave“ in „avstrijske
patrijote“, ono tajno posmehovanje proti
vsemu, kar ni italijanski — sploh vse ve-
denje, govorjenje, navade in nošnja jih
izdaja za Italijane — puro sangue!

Oni pogled, ono samooblastno govo-
rjenje, ono skrivno kremženje obraza, ako
jih nagovoriš v svojem jeziku, — vse to
ti jih nikakor ne prikupi, ampak koj si
jih sit ter te neugodno v srce dirne, da
si prisiljen tudi ti sam odtrgati si od ust,
da se plačajo ti nebedijihitrea. Tak vtisek
morajo na prvi pogled storiti na vsacega.

In kaj ako dalje premisliš na očitne
krivice, ki ti prihajajo uprav od tega mest-
nega ustava, ki stane uboge meščane to-
liko žrtve.

Pravica tirja, da se trud dostojno po-
plača. Kdor dela, naj tudi jé. Glejmo pa,
kako se plačujejo mestni uradniki in kako
se obrača meščanski denar. Kreaturam, ki
so magistratnim kolovodjem ugodne, in
sploh Benjaminom občinskih višjih urad-
nikov se pušča boljše mesta in dovolju-
jejo mastne plače: čim bolj so zreli in
čim bolj se skažejo v lahonstvu in so-
vraštvo proti znatnemu delu prebivalstva,
namreč proti nam Slovencem — tem bolj
se v obzir jemljejo ter se jim boljši del
„dobičkov“ odločuje.

Pri sprejemanju v občinske službe se
ravna istotako. Ker je magistratni vodja
g. Gandusio rojen Istran — naravno je,
da se morajo na magistrat temrajši spre-
jemati Istrani. Ti ne smejo pa biti rojeni
v kakem isterskem osrednjem mestu ali
vasi, ampak prednost imajo oni, ki so na-
rodivši se zagledali sprva zidovje kakega
primorskega mesta v Istri. Za temi pridejo
še le tržaški mestni vleučeni mladiči, ki
so se irendentstvu uže priučili v gimna-
stiki ali v kakej po mestu izdrževanej
javnej šoli.

Vsi ti so godni — čeprav niso niti
tržaški občani ali celo niti avstrijski po-
daniki. Če so morebiti uže lenobo pasli v
kakej učilnici onkraj velike luže — tedaj
se sprejmejo brez družih spričeval; ako
ni potrebnega mesta, ustanovi se jedno
za vsacega takega pritepenca.

Še le na zadnje, ako ostane še kako
majhno mesto na razpolaganje, podeli
se, ako dolgo moledva in prosi ter kleče-
plazi pred lahonskim molohom, kakemu
Tržačanu, ali pred vsem mora dokazati,

da je njih misli, da goji v sebi lahonske
protiavstrijske čute ter da je laškega roda:
če je Slovan, mora priseči, da postane
renegat in kukavica! — Ni čuda, ako na-
hajaš na magistratu samo nevedne osebe,
mej kojimi večino strastnih sovražnikov
našega jezika in naroda sploh. Ni čuda,
ako so v tem sovraštvu tako jedini in
vstrajni.

Vis major, namreč magistratni
višji uradniki in mestni tajni štatuti jim
tako veleajo; kdor je kruha lačen, ne
praša, kako in od kod ga je dobil, ako
ga vidi kos pred seboj na mizi, ampak po
njem hlastne in ga poje. Kruhoborec v me-
stnej hiši prodajo ti dušo in telo, da so
le siti ter vdobe svojo plačo.

Za svojo plačo zatajé ti vsak naj-
milejši in najplemenitejši čut; za plačo
premené ljubezen v sovraštvo, celo v za-
grizlost; iz dobrih Avstrijcev postanejo ti
zagrizli Lahoni, iz dobrih domoljubov naj-
hujši sovražniki domovine in roda svojega
in najsrčnejši boritelji za vladi nasprotné
namere.

Taki so tedaj v mestni kolibi!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Posvetovanje o vojaških zade-
vah je bilo 29. avgusta na Dunaji. Skle-
palo se je gotovo o važnih zadevah, ker
se je godilo pod cesarjevim načelnštvom
in se je udeležilo seje razen vojnega mi-
nistra mnogo višjih častnikov generalnega
staba in vojnega ministerstva.

Zdravstveni kongres na Dunaji
odpre prestolnik Rudolf, pokrovitelj tega
kongresa, 28. t. m. v cesarjevem imenu.
28. t. m. sprejme prestolnik, tudi v cesar-
jevem imenu, ude tega kongresa v cesar-
jevej palači. Do 27. avgusta se je ogle-
silo uže 140 udov h kongresu, mej temi
so zastopniki skoraj vseh velikih mest sta-
rega i novega sveta, velikih družb, mnogo
odličnih učenjakov itd. Udeleži se kon-
gresa tudi nad sto oficijelnih zastopnikov
tujih vlad.

Dr. Karol Rechbauer, nekdanji
načelnik poslanske zbornice, umrl je večeraj
v Aussee.

„To je, poznam ga; kaj pa mu ho-
čete?“

„Ej nu,“ reče Jerič, „moja vola pride
kupovat.“

„Kaj?“ reče na to Janez Kožar, hoče
vaša vola kupiti? O ubogi ljudje, sam
Bog je dal, da sem jaz pišel poprej ka-
kor on, kako bi vas on opeharil! Oh, do-
bro, da sem prišel!“

„Kaj hočete s tem reči?“ vprašata
oba radovedno.

„Kaj sem hotel s tem reči, povem
vam doma, tukaj ni kraj za take reči, ker
lahko nas ta zvita Kožarska buča, ki je
še bolj zvita ko kozji rog, posluša, ali pa
morebiti od nas še dve stopinji ni oddaljen.“

Jeričevka se ozre, da bi ga videla, če
res kje stoji, ali zapazila ni nič, mi pa
gotovo vemo, da je resnico govoril naš
Janez, saj je bil sam Kožar!

Na to povabi Jerič Janeza na svoj
dom.

Mej potjo je Janez neprenehoma
Tončko opazoval in ž njo skušal govoriti,
naposled se mu to tudi posreči in v živem
pogovoru sta komaj zapazila, da so uže
pri domu.

V hišo stopivši, mislil si je Janez
sam pri sebi: „Kako dobro je vender, da
ima človek več imen, tako prav lahko
koga opehari.“

IV.

Domov prišedši sedli so za mizo k
večerji, gospodar in vsi pričujoči razen

Hrvatski sabor je ban 1. t. m.
odprl. Prečital je kraljevo poslanico, v ka-
terej se navajajo najvažnije naloge sabora:
vredba občin, kazenski red in volitev re-
gnikolarnega odseka.

Ogerska duhovščina in odlični
katoličani na Ogerskem so sklenoli,
da se osobno udeleže papeževega jubileja;
vsled tega 10. decembra odpotujejo v Rim;
oglasilo se je za to popotovanje 500 osob.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje dobiva vedno
osornejšo podobo ne le kar se tiče zuna-
njih razmer, tudi notranje razmere niso
Koburžanu nič kaj ugodne. Tako se piše
iz Sredca v „Pol. Corresp.“ da je bil
sprejem bolgarskih častnikov jako hladen.
Ohladiti je moral princa tudi metropolit
Klementa odgovor po slovesnej zahvalnici.
Metropolit je mej drugim rekel: „Naše
ljudstvo ni pozabilo i nikoli ne pozabi, če
je danes svobodno in odvisno, če je bilo
oteto iz petstoletnega robstva, da se ima
za to zahvaliti potokom krvi, katero so
ruski sinovi protili, i neštevilnim žrtvam,
katere je Rusija darovala za bolgarsko
blagost. In to ljudstvo je popolnoma pre-
pričano, o knez, da se za ohranitev svo-
bode i neodvisnosti, ki se je kupila z ru-
skimi žrtvami, za utrditev bolgarskega pre-
stola, za slavo bolgarske krone, za napre-
dek in razvoj, za dosego jasne bodočno-
sti morajo najprej zasuti propadi, ki so se
zoper voljo naroda po naključju napravili
mej osvoboditeljem in osvobodenci. Naj se
naravno prijateljstvo mej dvema bratov-
skima narodoma, katerih eden je za dru-
zega provalil svojo kri, zopet sklene. Naj
se nam zopet pridobí ljubezen in zaupanje
naših osvoboditeljev i njihov velicega vladar-
ja; to je najgorkejša želja bolgarskega
ljudstva, njegovo najgloblje prepričanje,
njegova vkoreninjena vera.“ Iz Sredca se
30. avgusta poroča: Ko je tudi Mutkorov
odbil ponudbo, naj sestavi novo minister-
stvo, prevzel je neki ta težki posel Stran-
ski. O ruskem načrtu, naj se pošlje rusk
general s turškim komisarjem Artin effendi
na Bolgarsko, razgovarjajo se tukaj ozbi-
ljno. Trdi se, da se bodo ustavljali vsa-
cemu zoper kneza storjenemu koraku in
skoraj gotovo komisiji zabranijo vhod na
Bolgarsko, ker nobena pogodba ne daje
pravice vladam, pošiljati komisarjev. — Iz
Petersburga se 30. avgusta poroča: Turška

Janeza se prekrizajo. Janez jih čudno po-
gleda ter reče: „Ljudje božji! ne boste
pred jedjo molili? saj veste, da se morate
zahvaliti Bogu za vse dobrote.“ Nato
prične sam moliti na glas očenaš in drugi
so morali za njim. To je posebno Jerič-
evki dopadlo, rekla je možu poluglasno:
„Ta je pobožen mož, morebiti tudi še
oženjen ni, da, jaz sem skoraj prepričana,
da ni oženjen, ali nisi videl, kako je našo
Tončko pogledaval in je še vedno v va-
njo zamaknen; če je premožen, ne bi se
brnila, dati mu jo za ženo.“ Jerič nato
ni nič odgovoril, ampak le z glavo je po-
kimal.

Po molitvi začno večerjati. Po večerji
je zopet zmolil dva očenaša, Bogu v za-
hvalo.

Nato so se začeli pogovarjati o tem
in onem, o žetvi, o pridelkih, davkih in s
marsičem drugem. Slednjič vpraša gospo-
dar Janeza: „Do sedaj nam niste nič dru-
zega povedali, razen tega, da ste iz To-
mačevce, povejte nam vender svoje ime
in stan?“

„Kar se tega tiče,“ odgovori Janez,
„ime mi je Janez Burja, kmet sem kakor
vi, trideset let imam, neoženjen sem in
imam lepo hišo in veliko posestvo.“

„Vidiš, Martin,“ reče Jerička ter
dregne moža z ного, „vidiš, Martin, da
sem uganola, ko sem rekla, da ni še ože-
njen, bogat je tudi, morda se kaj napravi,

PODLISTEK.

Kako se je Janez Burja oženil.

Pripovedka.

III.

Pa pustimo sedaj hlapce in njih mo-
drovanje ter povrnimo se k Janezu Burji,
ali kakor so mu rekli po domače, Kožarju.
Napotil se je, kakor bralci uže vedo, ne
zaklada kopat, tudi semena ne brat in
vraga klicat, ampak v Branico vola gledat
in če mogoče, domov ju pripeljati. Ko
pride v Branico, zvonilo je k večernicam;
Kožar stopi v cerkev in se tako postavi,
da ga je lahko vsak videl. Nato potegne
iz žepa rožni venec ter moli pobožno na
videz, a nič ni molil, ampak le ustnici
premikal, ker so mu vse druge misli blo-
dile po glavi, vender so pošteni kmetje iz
Branice mislili, da pobožno moli ter šepet-
tali drug drugemu: „Glejte, kako pobožno
moli oni le tujec, tako, tako je treba mo-
liti, pa zato tudi dobi večno plačilo v ne-
besih, mi pa pridemo vragu pod oblast.“
Posebno Jeričevka in nje mož, ki sta bila
zelo pobožna vedno sta ga pogledovala ter
tudi svojo triindvajsetletno hčer Tončko
nanj opozorila.

— Sklenola sta ga tudi, kedar iz cerkve
pride, nagovoriti, nekoliko iz radovednosti,

kajti tujci v Branici so bili redka prika-
zen, nekoliko pa zavoljo njegove pobož-
nosti.

Ko so večernice minole, ostal je
naš Janez še nekoliko časa v cerkvi, zato
sta ga pa z svojo hčerko zunaj čakala;
ko pride iz cerkve, pozdravita ga in vpra-
šata, od kod je.

„Jaz sem iz Tomačevca in grem po
zapuščino rajnce tete v bližnjo vas“, od-
govori.

„A tako“, odgovori Jerič, kmet krepke
postave, „toraj poznate tudi Kožarja iz
Tomačevca?“

Med tem se približa Jeričeva hči, ki
se je bila oddalila od starišev. Ko jo Ja-
nez zagleda, očarala ga je tako, da je po-
zabil odgovoriti Jeriču. Bila je lepa de-
klica, gotovo ena najlepših v vsej vasi,
visoke rasti in krasnega obličja; če prav
je na polji pridno delala, bila je vender
bela ko mleko. Ko vidita roditelja, da
Janez deklico tako pogleduje, rečeta po-
nosno: „Kaj, ali ni krasna naša Tončka?“
Kako se vam dopada? triindvajset let ima,
tudi mnogo snubačev se je uže oglasilo,
ali vsi so bili za njo nedostojni, ker mi
hočemo premožnega ženina in tudi neradi
jo damo od hiše, ker pridna je, da ni
pridnejše v vasi.“ Potem ponovita prašā-
nje, ali pozna Kožarja. Dasi je bil on sam
Kožar, zatajil se je iz dobrih uzrokov,
kakor bomo pozneje slišali ter rekel:

Vlada je sprejela ruski predlog, naj se pošlje general Ernroth na Bolgarsko. Ako Koburzan ne zapusti Bolgarije dobrovoljno, ali ako bi se bolgarski oblastniki upirali Ernrothovim in Artin effendijevim naredbam, zavezal se je turški sultan, da vojsko pošlje v Bolgarijo. — Iz Sredca 31. avgusta: Ker so pri sestavljanju novega ministerstva nastale nepremagljive težave, zato se je sklenolo, da ostane staro ministerstvo do volitev, ki bodo prihodnji mesec. — Iz Carigrada 31. avgusta: Turška vlada se boji, da bodo Avstrija, Italija in Angleška zahtevale, naj turška vlada o ruskih predlogih konečno razsodi. V sled tega se je obrnola na nemško vlado, da ta poskusi omenjene tri velevali pridobiti za ruske predloge. Ako bi Nemčija to prošnjo odbila, potem turška vlada ne razpošlje okrožnice.

Iz Sredca 1. t. m.: Turška vlada je sprejela ruski predlog, po katerem se pošlje poseben turški poslanec in ruski general Ernroth na Bolgarsko. V sled tega je bil v Sredcu pod Koburzanovim načelništvom ministeraki svet; ni pa še znano, kaj se je sklenolo.

Irci se pripravljajo na jako ozbiljen boj zoper zakon, vsled katerega se ima zatreti irska liga. V Dublinu je bil 24. avgusta shod, da takega irske dežela uže davno ni videla. Prišel je dublinski župan in državni poslanec Sullivan na shod z mnogimi državnimi poslanci, ki so bili pozdravljeni z irsko narodno himno. Sullivan in za njim vsi poslanci so govorili ter naglašali, da Irci zakon zaničujejo, da lige ne more zatreti angleška vlada, ker je ves irski narod zanjo, ta zakon je mrtev, Irci ga bodo z nogami teptali.

Iz Afganistana poroča „Times“: Nova vstaja se je pričela na severu, ko so jo na jugu zadušili. Mnogo družin beži čez mejo v Indijo. Polki v Kabulu prestopijo k Ejub kanu.

DOPISI.

Trst. 28. avgusta 1887. — Rada bi vedela, ali je res toliko slovenskih gospodinjstev zatajilo svojo ljubo mater domovino, ali pa ne vedo, da je zvezda s petimi roglji italijanska? To prašam zato, ker se vidi vsak dan več gospodinjstev, ki nosijo ne le na prsih, temuč tudi v ušesih to protislovensko demonstracijo! In to ni le protislovensko, temuč tudi protiaustrijsko, da je še bolj sramotno.

Prosim vas torej, blage mi sorodkinje, opustite ta lišp, tudi, ako ste ga za dar dobile. Pokažite tistim, ki so vam to darovali, da ste Slovenke, da nam je več za domovino in naš narod, kakor za italijanske zvezde. Drage mi sestre, ali morebiti vam ni znano, da sramotite ves narod s tem, da govorite slovensko, nosite pa laške zvezde?

S tem dajate priliko našim sovražnikom, da se za vami posmehujejo in prav imajo. Danes sem slišala v javnem vrtu nekoga, ki je rekel: „Ste povere sciave le xe tanto stupide da non sapere nemmeno che le porta la nostra stela“.

Pomislite torej, kako sramoto delate našemu narodu in pa tudi samim sebi.

Zvesta Slovenka.

Tončka ga tudi, kakor sem videla, ne sovraži“.

Se je hotela govoriti potihoma možu, kar reče eden izmed hlapcev: „A vi ste Burja, kateremu tudi Kožar pravijo! Ali ste prišli po vola?“

„Kaj? ali ste vi Kožar?“ vprašajo vsi.

Teško je Janez svojo zadrego zakril in rad bi hlapca bil udaril po velikih njegovih čeljustih, vendar se vzdrži ter reče: „O, ti hlapčon grdi, kaj praviš? precej odidem iz hiše, v katerej pravijo, da sem jaz, Janez Burja, tisti malopridni Kožar, kateri biva v mojej vasi in me je za dva mernika pšenice osleparil, precej, kar precej odidem.“

Te besede so bile strela iz jasnega; Jeričevka se je že bala, da res otide in bi tako bili vsi njeni ženitovanski naklepi po vodi splavali; tudi ni mogla misliti, da je ta pobožni mož Kožar. Tako je mislil tudi gospodar, zatoraj reče: „Prosim, ne zamerite, če smo vas nehoté razžalili, le nikar še ne pojte, ampak rajši nam kaj o Kožarku povedite. Ti, hlapec, pa ne stezaj jezika, ker ne veš, kaj govoriš.“

Janez, vesel, da se je tako dobro izkopal iz zadrege, potolaži svojo navidezno togoto ter jame o Kožarji tako le pripovedovati.

(Dalje prih.)

Na dolenjem Krasu, dne 28. avgusta 1887. — (Odgovor na dopis „V Kostanjevici“, 22. avg. v 69. šte.) „Edinosti.“ — Če tudi dopisnik sam stvarno ne spodbija mojih trditev v odgovoru na njegovo „Poslanico“ in ne bi mu bilo treba odgovarjati, vendar radi plesa, pohujšljivega javnega plesa, radi katerega so se uneli ti prepiri, hočem spregovoriti še par besedic. Kdo in kaj je provzročilo dopise s Krasa v „Edinosti“ in „Soči“, one dopise, kateri so „Kraševca“ tako hudo zbadli? Ne jaz, ampak moj zlobni zoprnik je preprič provzročil . . .

To ni res! Izimši dopisnika iz Kostanjevice ve še vsakdo dobro, da dopisi o plesu v „Soči“ so bili stvarni — govorili so v novodobnej kugi med našim narodom — o javnem plesu. Ako se je pri tem dotaknola tudi Kraševca v Kostanjevici, kateri je prosil dovoljenja celó na visoke oblastnike, da bi smel v krčmi njegov sin igrati z naduho — harmoniko skozi vse leto, — ako se je tedaj tudi njega dotaknola, če tudi ne z imenom, kdo je temu kriv? Morda jaz! To je lepo. Da bode svet vedel, kdo je oni možak v Kostanjevici, evo ga. Imenuje se s polnim imenom: Matija Trampuš št. 12. — po domače „Burin“!

Srečna Kostanjevica, da imaš takega nadopolnega modrijana v svojem krilu, kateri hoče osrečiti našo mladino z javnim plesom vsako nedeljo skozi vse leto. Kakor sem uže rekel: žalostno, da se dobivajo tudi na Slovenskem taki ljudje! Žalibog, v Kostanjevici je — „Burin“ — po domače. Ako ga to žali, kdo je temu odgovoren, morda jaz? To je tudi lepo. Kdor je storil greh, naj dela tudi pokoro! Kdor podpira javne plesse, podpira raznovrstne hudobije; — naj dela pokoro!

O njegovej „poslanici“ je dokazano, da je v njej napadel olikani „Kraševca“ menda Matija Trampuš — popolnoma nedolžnega dušnega pastirja, koji za dopise izve še-le, ko bere časopise. To je povedano v „Soči“ in „Edinosti“.

Ako je „Kraševca“ tako česti željen, naj gre naj prej k dotičnemu gospodu odpuščenja prosit, ker ga je osebn napadel brez uzroka, ker on ni dopisov pisal ne v „Soči“, ne v „Edinosti“.

Koncem dopisa pa pravi, da, ako ne prekličem njegovega razžaljenja in sumničanja, za katerega niti sam ne ve — da mi ostane ime škodoželjnega obrekovalca. To je res. Škodoželjen sem, a obrekovalcem ne. Škode želim vsakemu takemu krčmarju, kakor je Matija Trampuš v Kostanjevici, koji hoče imeti v svojej krčmi pohujšljive javne plesse tako pogostoma.

Vem, da tak krčmar ima škodo, ker ne more toliko potočiti. Javni plesi so tisti, ki prinašajo krčmarjem mnogo dobička. Kako so zasluženi in kakov božji blagoslov imajo taki žulji, naj premislijo sami. V tem obziru sem res škodoželjen. Tako škodoželjen sem takim, da jih bodem odslej javno ožigosal; Bog dal, da bi tudi kaj pomagalo. In pomaga gotovo, ker upam, da naše ljudstvo še ni tako globoko padlo, da ne bi spoznalo, kam jih pripravljajo javni plesi in s njimi tedaj tiste, koji javne plesse napravljajo ter se za nje trgajo. Dopisnik, vse drugo na stran, javni plesi so bili povod in vzrok preprirom in dokler se bode javno plesalo, bodem se vedno oglašal in kazal provzročitelje, podpornike in zagovornike javnih plesov — kugi našega naroda.

Ako bodeš še plačeval dopisnik, ukaži mu, naj piše o plesu, o vsem družem naj bode konec.

Iz Hrušice, dne 28. avgusta 1887. — Iz raznih krajev mile naše domovine prinaša nam draga Edinost različne vesti in opise veselice, cerkvenih in posvetnih slavnosti, le iz našega okraja se redko kedaj kaj poroča in čita po slovenskih listih. Prijetna dolžnost mi je tedaj omeniti cenjenim čitateljem, da je naš milost. tržaški škof dr. Glavina, katerega so spremljevali čest. duhovniki skozi tri slavoloke pred vasjo in četrtega pred cerkvijo z napisom: „Dobro došel verski pastir obiskat svoje ovčice“, — delil v našej vasi sv. birmo, katere se je udeležilo 750, z venci odičenih in prazniško oblečenih birmancev, kojim se je veselje in zadovoljnost na obrazih brala.

Slavnost z lepim petjem, za koje se moramo zahvaliti našim pridnim deklicam, kakor tudi neutrudljivemu učitelju, trajala je od 9 do 1 ure popoldne, za katero se tudi lepo zahvaljujem našej čest. duhovščini.

M.

Iz Vrabč nad Vipavo dne 30. avgusta. — Dne 19. julija t. l. se je pri nas na Vrabčah čudna reč zgodila. Nek ženin je vdobil iz naše vasi nevesto. Ženin, doma iz Gradiša pri Vipavi, gre po balo v drugo občino; fantje pa, kakor je navada, tirjajo nekoliko krajarjev od bale; tako se je tudi tisti dan zgodilo; ker pa je ženin brez plačila hotel odpeljati balo, ustavili so ga fantje in tirjali sprva 7 gold., potem pa 5 gld., to drugače ne more biti, ker so še poprej novici naročili, ko jih je prosila za nakladanje bale, da sedem fantov pride nakladat in vsak hoče imeti 1 gld. za plačilo. Pa dne ženitovanja jim ženin in nevesta nista pustila nakladanja, če prav sta vedela, koliko bodo terjali. Dne 25. julija je bila obravnava, vseh sedem fantov je bilo pri obravnavi v c. k. sodišči v Vipavi, pa se ne ve še nič, kaj bode.

Slaba letina je tudi pri nas, žalibog, žita se je pridelalo malo, krompirja skoraj nič, ajde nič, repe nič. Za vinsko letino pa še dobro kaže, od leta 1875. ni bilo tako dobre letine, vino utegne biti še dosti bolj izvrstno, posebno vinske gorice so bogate letos; Bog nam pomози!

Od gorenje Save, 28. avgusta 1887. — (Židovska vina.) — Po svojih opravkih pridem dosti okoli in moram dostikrat prenočavati po gostilnicah ter jesti in piti, kar se dobi, naj bo dobro ali slabo. Žalibog, moram potrditi to, kar je nedavno pisal „Slov. Narod“, da se židovska vina čedalje bolj širijo po slovenskih pokrajinah. Včasih sem dobil neko črno vino, ki je kar smrdelo in imelo jako ostuden in zopern okus. Od tega časa ne maram nikjer več črnega vina. Pa tudi bela vina, ki jih izdelujejo hrvaški in ogerski čifuti iz slabih in pogosto tudi škodljivih tvarin, niso dosti boljša. Na taka vina sem naletel na Notranjskem in Gorenjskem. V Ljubljani je bolje, ker tam krčmarji sami hodijo po vino in ga kupujejo od kmeta, ne od Židov. Po deželi pa so ubogi gostilničarji, ki potočijo le več žganja, ko vina. Takemu se ne splača pot na Hrvaško ali Dolenjsko, zato kupuje vino od židovskih agentov, ki lazijo kakor gosence po hribih in dolinah. Krčmarji so pa tudi brez vesti, to se pravi, ne vsi, pa nekateri. Včasih so krčmarji še kaj držali na čast in dobro ime svoje gostilne ter so kupovali le dobro blago. Zdaj je pa nekaterim le za dobiček, da je blago le po ceni, potem naj gost desetkrat zbolí za tako pijačo, krčmarju je to vse enako.

Najhuje je v tem oziru na Koroškem. Tam se le redko še dobi pošteno vino; boljše je skoraj steklenico poštenega brinjeveca seboj vzeti, kakor po tamošnjih gostilnicah vino piti.

Kajti naš kranjski brinjevec je vsaj dobro prekuhan in ni tako škodljiv, kakor surovi (nerafinirani) špirit, s katerim čifuti svoja umetna vina krepčajo. To je res strašna krivica, prvič za ljudi, ki dobivajo za poštene, težko prisluženi denar nepošteno blago, drugič pa za naše vinogradnike. Kajti vinogradniki morajo od vinogradov visoke davke plačevati, poleg tega pa je, kakor znano, v vinogradih veliko dela in delalci se ne dobivajo zastoj. Žid pa plača nekaj davka od svoje vinske kupčije, od tega vina, ki ga umetno naredi, pa ne plača solda. Delalcev za to kuharijo tudi ne potrebuje mnogo; tvarine, iz katerih ga izdeluju, pa so po ceni. Vender tlači s takimi izdelki vinsko ceno. Židovski agenti z svojim nabrušenim jezikom delajo kupčije, naš ubogi kmetič pa žalosten na kupce čeka, pa jih od nikoder ni. Ker denar potrebuje, da rajši vino pod ceno od hiše.

Upati pa je, da naši poslanci tega ne bodo dolgo mirno gledali in da povzdignejo svoj glas na pravem mestu!

Iz južne Dalmacije, Krivošije, dne 18. avgusta 1887. — Tu se še vedno delajo trdnjave, potovi i druge take pripravnosti za varnost v deželi.

Ne bodem o tem veliko govoril, toliko manj, ker so Krivošije mnogim dobro poznate, opisati hočem le to, česar se tudi jaz nisem nadejal od Krivošjanov, videl in spoznal sem, da niso več trdovratni grešniki, ampak spokorni Avstrijci; to so skazali s tem, da so sinoči okolo 7¼ ure goreli skor na vsakej planini častni kresovi, s kojimi pokorno čast skazujejo i pozdravljajo naši južni Hrvati Njih veličanstvo F. J. I.

Lep izgled dobivajo od tu bivajočega pešpolka št. 22. Weber, II. bataljona, koji je večino teh kresov sam zapovedal; tudi trdnjave so bile v obilnem številu gorečih sveč.

Pa tudi orožniške postaje po Krivošijah niso zaostale, pokazale so najtoplejšo ljubezen do Nj. veličanstva.

Posebno moram omeniti c. k. Draguljsko postajo, koja je napravila kaj lepo svečavo, velikansk kres je razsvetiljal vse polje; vojašnica je bila okrašena z mnogo raznovrstno barvenimi svetilnicami, na vrhi pa se je svetila carska krona.

Tudi prah se ni štedil, vsako vrstne rakete so švigale proti milemu nebu, in klici „Živili“ odmevali od gor.

Vidiš, dragi bralec! da tudi tukaj v Krivošijah se slavi carjev rojstveni dan, i da tudi tukaj ima česti vrednih slovenskih rojakov.

A. T.

Bos. Dubica. 21. avgusta 1887. (Konec). — V nedeljo 14. t. m. je bil na večer prihrul sem od severja velik vihar, ki je mnogo škode provzročil, odkrival je strehe, prevalil seno in žetev v plasteh, lomil koruzo, na Kostajnici, 5 ur od nas, zlomil je visok jagned, (jablan) ter ubil 2 človeka, moža in ženo.

Malo prej se je v Savi pri Jesenovcu nek trgovec iz Gradiške kopal, priplul je čez Savo, ko je nazaj plul, na sredi je omagal in zgubil se je v Savo, še le v ponedeljek popoldan so ga izlekli; vtopljeni je zapustil žalostno vdovo in 6 otrok; bil je kožuhar in je bil prišel na sejm, ki je vsako leto na veliko Gospojno v Jesenovcu, kjer se Una izliva v Savo.

Isto nedeljo o mraku so blizu Dubice seljaki Bosanci ubili svojega tovariša. Ubijalci so imeli že več časa piko najn; zaprli so jih že več. Nesrečni špirit je kriv mnogo pobojev in nesreč med nižjim ljudstvom, ki ne gre zavolj drugega v mesto, nego da se „rakije“ napije.

Železnica iz Lunje proti Brodu se pridno dela; iz Lunje v Jesenovac že brizga hlapon; govori se, da jo bodo delali iz Stare Gradiške v Banjaluko.

Sedaj jo delajo iz Mostara v Serrajevo; zaslužek je neki slab, ljudi povsod preveč, posebno Talijanov, ako je kje le slišati, da se govori o „malti“, Taljan se gotovo pogodi za delo, tako je tudi pri nas v Dubici v taljanskih rokah vse zidanje.

Mi katoliki imamo slabo cerkev; mislili smo jo drugo leto zidati; nekaj denarja nam je že vlada dala, ali manjka še dosti.

Deželna vlada nam je bila dovolila, da bi šla 2 moža po svetu pobirat darov za zidanje nove cerkve, ali glej nesloge in sramote med domačini Ipavci (tu nase-ljenimi), da eden drugemu nasprotujejo, namesto da bi v tujem svetu bili zložni, pripravajo se. Nesloga stari greh Slovencev.

Škoda za nas, da je lani poginol od hudobne roke blagi misijonar V. Lah, mi bi imeli kmalu novo cerkev in še en zvon, za kateri je bilo že nekaj nabranega, ali sedaj se njegovo precejšno premoženje razsuje na vse strani, cerkvi bo pa malo koristilo. Glavni misijonarjev morilec je bil m. junija na vešala obsojen.

Cesarjevi rojstveni dan so tudi po teh krajih slovesno obhajali, pokali so topiči, da je odmevalo od gora, v Dubici so razobesili cesarske zastave. *)

Domače vesti.

Tiste č. gospode naročnike, kateri nam še naročnino dolgujejo, prav lepo prosimo, da bi izvolili svoj dolg za naš list prej ko mogoče poravnati, ker list ne more izhajati, ako ne dobi podpore od naročnikov.

Imenovanja. V področji finančnega ravnateljstva primorskega bili so pri c. kr. davkarijah imenovani ti le uradniki in s tem imenovanjem tam tudi odpravljena tako imenovana „titularna“ mesta davkarskih uradnikov. Davkarji so postali: Bigatto Fran za Buzet, Bombig Ant. za Krk, Sossich Edvard za Bolec, Kontrolorji so: Hočevar Jan v Ajdovščini, Borri Zoilo v Monfalconu (Tržiču), Ivan Ban v Matavunu, Fran Benussi v Buzetu, Josip Kavčič v Cirknem in Gregor Šubič v Bolci. Pristavom so imenovani: Bastianutti Matija v Pazinu, Pavan Josip v Piranu, Velčić Ivan v Pulji in Ramot Henrik v Pazinu.

Ostrupljena voda. Podjetnika Filiputti in Rocco imata priskrbovati vodo ruskej fregati „Strelok“, koja je uže več dni zakotvena v našej luki. V nedeljo bilo je pripravljeno tik obali 10 sodov vode v dveh čolnih, koja sta jo imela prevoziti na fregato. Prav ko sta imela čolna odrinoti, pride slučajno gospodar blizu, da se prepriča, da-li je vse v redu. Takoj je opazil, da prihaja iz sodov nek smrad, na kar

*) Prosimo, vselej ustrezete svojim rojakom Uredu.

je dal sode odpreti in poklicati redarstvo. Dokazalo se je, da je vsa voda ostrupljena s karbolno kislino! Seveda je oblast sode takoj zaplenila in odredila sodniško preiskovanje. Po mestu se je govorilo mnogo o tej stvari in ugibalo se je na vse strani, kdo bi mogel biti hudodelec in iz katerega nagiba je to storil. — Najverjetnejše je, da je storila zločin kaka tekmujoča trdka, da oškoduje tvrdo Filipputti i Rocco.

Gelogen wie gedruckt. Te nemške besede veljajo ošabnej „Triester Ztg.“, da bo umela, da se laže, da smrdi. Ona v svojem napuhu in sovraštvu do slovanskih, Avstriji in prisvitemu vladarju zvestih narodov, ne pozna nobene meje, nič je ni sram. — G. dr. Oblak je spisal daljši uvodni članek ter ga priobčil v Edinosti pod naslovom: Slovenski državni poslanci, tirjajte nam vseučilišča. V tem članku je stavek iz necega uže starega govora, ki se glasi ad verbum: Neopravičen je ugovor, da se ne more ustanoviti slovenskega vseučilišča, dokler nemamo primernih tehničnih izrazov, kar bi posebno našim puristom zavoljo medicinske fakultete glavo belilo; ves omikani svet ima občno poznane in pripoznane izraze iz starih jezikov: če so drugi narodi brez zamere kot cel učni jezik rabili latinski, koliko manj si imamo mi očitati, ako le s časom nadomestimo latinske in grške izraze s slovanskimi? Ker bi moralo biti slovensko vseučilišče plodno v učečih se, ne bi to čakalo dolgo. Dalje pisatelj naglašja, — da bi se slovensko vseučilišče moralo ustanoviti v Ljubljani. Slabopodušeni „Fremdenblatt“ je o tem nekoliko omenil in iz njega so Slovencem sovražni tržaški italijanski časniki, najprej Imperfinitente i za njim drugi vsi enako sramotili slovenski narod, na vse zadnje pa je prišepala še na telesu in duhu hroma „Triester Ztg.“ ter nas tako le pobila: „Slovenische Universität in Triest. Das Organ der Slovenen im Triester Territorium, „Edinost“, fordert die slovenischen Abgeordneten dringend auf, die Errichtung einer slovenischen Universität in Triest, und zwar mit allen Facultäten, schleunigst zu bewirken. Die Mangelhaftigkeit der slovenischen Sprache bilde, wie das genannte Blatt behauptet, gar kein Hinderniss, da man bis zur Erfindung entsprechender Ausdrücke die lateinische und griechische Sprache zu Hilfe nehmen könne! — Das Ausrufungs- und Fragezeichen am Schlusse dieser interessanten Notiz, welche wir übrigens, trotzdem sie uns schon einige Tage bekannt ist, (pp Ured. Ed.) aus naheliegenden Gründen nicht reproducirt haben, ist nicht von uns, sondern der Notiz vom Wiener „Fremdenblatt“ beigefügt worden. Damit wird wol der Werth dieser Neuigkeit der „Edinost“ auf das richtige Mass zurückgeführt.“ Mi smo nalašč naše besede in besede „Triester Ztg.“ ad verbum naveli, da naši čitatelji vidijo vso zlobo tega breznačajnega velikonemškega, avstrijsko domoljubje hlinečega, iredento taječega časnika. Družega odgovora ni treba, kaj je impertinentna laž očitna. Ali „Triester Ztg.“ morebiti misli, da je nezakonito, morebiti celo veleizdajsko, ako Slovenci želé vseučilišča? Saj veliko manjšega italijanskega naroda zaradi enake želje nikdar ni napadala in sramotila. Se li to ujema z svobodo, katero ima „Triester Ztg.“ vedno v ustih? Zakaj tako nesramno napada „Triester Ztg.“ pošteno željo Slovencev za vseučilišče ter z lažjo sramoti slovenski jezik? Saj ga že zna ne, dunajski nemški časniki jo morajo opozarjati na „Edinost“: Ne sutor ultra crepidam! Le kavkanje naj kavka sodi, slovenski jezik pa naj v miru pušča, za take stvari ona ni sposobna naj se briga za nemški jezik, o katerem je največji Nemec „Friedrich der Einzige“ pred sto i nekoliko leti rekel, da je še za psa preslab. In če še danes čitamo nemško „Triester Ztg.“ opazujemo, da je skoraj vsaka tretja beseda nemška: grška, latinska, francoska in — horibile dictu — celo slovanska! Slovanski jezik je tako bogat, kakor mnogobrojen je slovanski narod. Zakaj „Triester Ztg.“ ni črhnila nič o zadnjem Bonghijem pismu nekemu iredentaru v Istri? Eh! kdo ne bi vedel! Obrni nemško ali italijansko iredento, kakor hočeš, obe ste si podobni kakor jajce jajcu.

Denunciacija. Pred nekoliko dnevi je prišla v stanovanje gosp. Vokoslava Moder, poznatega, vrlega rodoljuba redarstvena komisija, sestojeca iz dveh nadzornikov in enega komisarja, da preiskuje iz nepoznatih vzrokov Moderjev stan. Zaplenilo se je nekoliko privatnih pisem in osem izpisov Deutsch — Amerikanische Bäcker Zeitung, v kojih je gospoda menda slutila anarhističen duh.

Včeraj je bil sumljivi gospod pozvan na policijo, kjer je imel prebiti strogo izpraševanje in konečno so mu povrnoli zaplenjene papirje, ker so popolnoma nedolžne vsebine. Umeje se, da je gosp. Moder, koji je imel brez vsakega vzroka toliko sitnosti, poudarjajoč svojo lojalnost, zahteval ime nesramnega denuncijanta, koji blati na tak način pošteno ime zvestega državljanu. No, imena sicer ni zvedel, ali vendar se bode znal v bodoče varovati nekaterih hinavcev, koji se mislijo z obrekovanjem oblasti prikupiti.

Zalostno je, da se nahajajo enaki izvirki mej nami!

Trgovska in pomorska akademija počne šolsko leto 1887—88 dne 16. t. m. Vpisuje se od 12. naprej.

Tržaške novosti:
Okrajni predstojnik za okraj Farneto se je preselil v ulico Istituto št. 22 in predstojnik za okraj Sv. Jakopa v ulico del Bosco št. 12.
Mesečna statistika. Meseca julija t. l. rodilo se je v Trstu 468 otrok (236 možkih, 232 ženskih.) in sicer 387 zakonitih in 81 nezakonitih. Umrlo je 372 oseb (182 možkih, 190 ženskih) leta 1886 je umrlo istega meseca 614 oseb. Največ jih je umrlo dne 18. julija (20); najmanj dne 14. (4). Poročilo se je 64 parov in sicer 62 v cerkvi, 2 pred gosposko.
Bolnikov v mestni bolnici je bilo 739, v norišnici pa 117 oseb.
Živine je bilo zaklane 6957 komadov in to 1652 volov, 1 bik, 257 krav, 14 konj, 2359 telet, 2531 ovec in 170 jagetov.

Najnižja toplota je bila 18. (17.5° C.), največja pa 28. (30.4° C.); deževalo je dne 6., 23., 28. in 29. julija.

Angleška eskadra pod poveljništvom vojvode edinburskega pride 13. t. m. izpred Benetek pred Trst, kder ostane pet dni, potem pa obišče Pulj in Zader na potu proti Greciji.

Sodnjsko. Težak Anton Radei je dobil radi poskušene tatvine 7 mesecev ječe; slikar Artur Glubich se bode pokoril 7 mesecev v zaporu, ker je napadel z nožem svojo zakonsko polovico. Krojač Ivan Kriz je obsojen na 8 mesečno ječo ker je pretepel delalco Josipino Kobau. — Včeraj so bili obsojeni trije kmetje iz koperskega okraja radi tatvine. Matej Veljac je dobil 15, Anton Korošec 5 in Ivan Korošec 3 mesece ječe. — Ivan Križmanič, 19 letni agent je zapravlil svojemu gospodaru 50 gl. — Sedel bode 2 meseca.

Vabilo k besedi, koje priredi Tolminska čitalnica v svojih prostorih dne 4. septembra 1887. Vspored: 1. Jadranko morje — poje moški zbor. 2. Deklamacija. 3. Nazaj v planinski raj — poje mešani zbor. 4. Igra „Kdor se poslednji smeje“. 5. Putnica „Kola“ — poje moški zbor. 6. Ples. — Vstopnina k besedi za osobo 20 nov. Pristop k plesu za gospe 50 nov. Začetek točno o pol 8 uri večer.

Deželni odbor kranjski je sklenil, kakor poroča Sl. Nar. naj se gledé gimnazije v Kranji po posebni deputaciji izroči prošnja Nj. Veličanstvu, da se ohrani ta učni zavod.

Kranjska gimnazija. Kakor znano, sklenol je mestni zastop Kranjski dne 12. t. m. „za šolsko leto 1887/88 prvi gimnazijski razred ustanoviti na lastne stroške“. Kakor se poroča, odgovoril je na dotično prošnjo mestnega zastopa naučni minister dr. Gautsch hitro in kratko: Ne!

Nova pošta, združena z brzojavnim uradom, ustanovljena je v St. Rupertu na Dolenjskem.

Za „Narodni dom“ v Ljubljani nabranih je po izkazu „Krajcarske družbe“ 5.575 gl. 68 nč.

Pred porotnim sodiščem v Rudolfovem je stal 17letni Pucelj, ki je v Ribnici zažgal Pavserjevo poslopje in provzročil veliko nesrečo. Porotniki so ga jednoglavno proglasili krivim; sodišče ga je obsodilo na 18 let teške ječe.

RAZNE VESTI.

Vremensko proročanje. Mattieu de la Drôme prorokuje za mesec september tako-le vreme. Jasno o polni luni od 2—9., od 10. do 17. spremenljivo in dež; v očina pojema. Grdo, deževno vreme in veter od 18. do 24., posebno dne 20. — Zopet spremenljivo od 25. do konca meseca. Imeli bomo tedaj še dosti lepih dni. Ako nas zapusti neznosna vročina, bode gotovo vsacega veselilo.

Izgubljene ladje. „Bureau Veritas“ javlja, koliko ladji raznih držav je izgubljenih meseca julija t. l. Koliko žrtev požre morje, kažejo te-le številke. Navadnih la-

dij se je potopilo: 3 nemške, 11 ameri-kanskih, 24 angleških, 3 avstrijske, 1 kilenska, 2 danski, 6 francoskih, 2 italijanski, 8 norveških, 1 portugijska, 1 ruska, 3 švedske, skupno tedaj 65. Parnikov pa se je potopilo: 1 ameriškanski, 9 angleških, 3 braziljski, in 2 francoska, t. j. 14.

Književnost.

Jos. Stritar-ja zbrani spisi. Ljubljana, Ig. pl. Kleinmayr i Fed. Bamberg. 1887; 11 snopič. Cena vsakemu snopiču 25 kr.

Slavnostni spis. Č. g. Dav. Trstenjak, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Starem trgu, obhaja letos 50letnico svojega književnega delovanja. V ozir tega pride marsikomu prav popis njegovih pisateljskih del. Tega nam podaja č. g. Andrej Fekonja, kaplan pri St. Pavlu v Sav. dolini, pod naslovom: „Dav-Trstenjak, slov. pisatelj“. Dobi se pri založniku, g. A. Trstenjaku v Ljubljani za 30 kr.

IZKAZ

doneskov za Dolenčev spomenik.
Nadalje so poslali ti-le gospodje:
R. Dolenc vodja v Grmu . . . gl. 10.—
Jakob Štrukelj iz Trebič . . . „ 2.—
Po zadnjem izkazu „ 862.08
Skupaj . . . gl. 874.08
Za prijete darove srčno se zahvaljuje in priporoča za nadaljne doneske.
V Trstu 24. avgusta 1887.

A. Truden, blagajnik.

IZKAZ

doneskov za Dolinarjev spomenik.
Nadalje so darovali tale gospoda:
Kalister Franjo gl. 10.—
Vuga Just Gorica „ 2.50
Jereb Lovro „ 2.—
Turk Franjo „ —20
Dolinar Katarina „ 2.—
Radić Ana „ —.50
Semrov Katinka „ —.20
Novak Jernej „ —.20
Negode Josip „ —.20
Pegan Josip „ —.20
K. „ —.30
N. N. „ —.13
Zadnjič izkazanih 183.70 1/2
Skupaj . . . gl. 202.13 1/2

Tržno poročilo.

Kava. Iz vzrokov, koje smo navedli v zadnjem poročilu je ostala kupčija zeló živahna. Vsled tega pa tudi cene rastejo. Škoda, da ni bilo več barga v skladiščih, ker bi se je moglo še več razprodati. — Oddalo se je: 1500 vreč Rio po f. 116—124; 900 Capitana po f. 110; 2500 Santos po f. 104—120; 600 Java po f. 114—120; 200 S. Domingo po f. 119—124 vsaki kvintal. — Skladišče dne 1. septembra v kvintal: Rio 1220; opran 2100; Santos 26 000; S. Domingo 300; Ceylon Plant. 3600; Malabar Plant. 250; Nariv 150; Laquayra (neoprana) 5600; P. rtorico 1100; Mokka 550. Timor 300. Java 4.200; Guatemala 750; Manila 1300; Sr duja Amerika 300; Jamaica 100; Singapore 300; Bonityne 450; razne 8000; skupno 67.550 kv. — Prišlo od 26 avg. do 1. sept. 8000 vreč iz Rio Janeiro, 1020 iz Havre i 400 iz Benetek.

Sladkor. Izvrstna kupčija, od početka višje cene. Ker pa so iste počele padati na drugih tržiščih, padle so tudi pri nas. Poročila ngodna, tedaj cene stalne.

Prodalo se je 800 met. centov zmljetega, avstr. po for. 18—20.25. Pripeljanega je od 26. avg. do 1. sept. 53 0 kv zmljetega; v zalogi 19.000 kv. zmljetega, 3500 kv. v hlebi 1000 kv. v kockah.

Bombaž. Vse pri starem. Brez kupčije. Žito. Skoraj nič prometa, cene stalne. Prodano je: 2000 kv ogrske koruze v Istro in Dalmacijo po f. 7.25—7.35 vs. kv., 1000 kv koruze iz Levante po f. 6.20—6.30. — Skladišče: 500 kv pšenice, 1500 turške koruze, 940 ovsu in 800 rži.

Sadje. Limoni in pomeranče slabo, vendar pa se cene ne umaknejo. Dobro so se prodajali rožiči, ker kupeji več ponujajo. Prav tako Sultanije mej tem ko se Kalamata fig malo prodaja. Tudi Rosine slabo. Prodaja: 160 zabojev pomeranč puljskih po f. 8.50—8.60 vsaki zaboj; 300 zab. limon po f. 4.75—8.75; 600 kv. fig Kalamata (novih) po f. 18—16; 250 kv. novih cibulov po f. 22—23; 600 kv. novih Sultanin po f. 22—37; 1000 kv. novih rž čev puljskih po f. 6—6.50.

Olje. Namizno se na drobno dobro prodaja. Fino se je podražilo. Prav tako tudi olje iz oljke. Olja v zabojih se skoraj nič ne odda, ker prodajalci preveč zahtevajo. Cene so osale trdne. Tako tudi bombažno.

Prodaja: olja iz oljk 150 kv. ital. in jako finega namiznega po f. 56—65, 100 kv. istega iz Albanije v sodih po f. 37—130 kv., Levantinsko v sodih po f. 37—30 kv., navadno Korfu v sodih po f. 38—60 kv., Dubrovniško v sodih po f. 39.

Bombažovo: 400 sodov ameriškanskega p. f. 36—38 kv., 100 kv. Bristol po f. 31.50 kv. **Peper.** 1200 met. Singapore f. 99=100; 500 Penang po f. 80.—81; 800 Batavia po f. 89—90; 900 mte. Piment po f. 31.50—32; Kasalinje 4200 mte po f. 29—30; Ingber beng. 500 po f. 20.50—21, 100 Cochih bel po f. 40—106.

Sene konjsko f. 50—60 stari cent. Volovsko f. 80—90.

Slama pšenična f. 2.00—1.80. stari cent. ržena f. 1.80—1.90 st. cent.

Borsno poročilo.

Akoprav je angleska banka postotke povišala, je ostala vendar tendenca dosti trdna. Vzrok temu so dobra poročila iz inozemstva, koja se posebno opirajo na prihodnji shod nemšk ga in ruskega C sarja. Tudi devize in vrednosti nekaj boljše. Skonto za Trst 3 3/4—4 1/4, za Dunaj 4—4 1/2 %.

Javna zahvala.

Predsedniku „Slovanske čitalnice“ v Trstu gosp. M. Poliću stigli ste te - li zahvali:

Velecienjeni gospodine!

Ugodna nam je dužnost izreči Vam imenom glavnoga odbora najiskreniju zahvalu na sijajnom dočeku česke braće i na svih brigah i svom trudu, koji je imao oko toga tamošnji odbor.

Moleć Vas, da ovu zahvalu prijavite p. n. članovom trščanskog odbora, bilježimo se osobitim poćitanjem:

U Ljubljani, 28. kolovoza 1887.

U ime odbora za doček česke braće

Iv. Hribar, Murnik, predsjednik. podpredsjednik.

Visoko spoštovani gospod!

Povrativ se v svojo domovino mi je prva prijetna dolžnost, da se zahvalim Vam kot predsedniku odbora za sprejem Čehov in vsim gg. odbornikom za srčen in iskren sprejem in za vse požrtovanje, koje ste nam izkazali preskrbeć nam stanovanja, nas gosteć in zabavajoć. Oni trenutki, kate-re smo preživeli v Vašem društvu nam ostanejo v zahvalnem spominu. Ob enem Vas prosim najuljudneje, da izvolite izraziti to naša zahvalo v imenu podpisa-nega odbora v Vaših slovanskih listih vsim Slovanom Trsta in okolice!

Priporoćevaje se Vam z globokim spoštovanjem:

V Pragi 29. avgusta 1887.

Odbor za izlet v Ljubljano itd.

V. Pitrdle, J. U. dr. R. Schmauss, tajnik. predsjednik.

Poslano.

Gosp. Franjo Iv. Kwizda, c. k. avstr. in kr. rumunski dvorski dobavitelj in okrajni lekarničar v Korneuburgu.

Vaš restitucionalni fluid sem rabil pri konjih nj. Vis. nam. kralja, kedve v Egiptu ter Vam morem po pravici potrditi, da je bil vseh nad vsakim prićekovanjem izvrsten.

Kairo, 20. maja 1885.

Grof della Sale,

gener. adjutant Nj. Visokosti kralj. nam.

Kje se dobi, razvidi se iz oglasa:

Kwizdaja c. kr. priv. „Restitucionalni fluid“ v današnej številki na 4. strani.

(3—)

Vsim sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo potrtega sreca tužno vest, da nam je premila so-proga, odnosno mati,

MARIJA

po kratkej in mućnej boleznj sinoći ob 9 1/2 uri mirno v Gospodu zas-pala.

Pogreb bode dne 4. t. m. ob 11 1/2 uri dopol. iz hiše št. 260 ulice Greta.

Priporoćamo ranjko molitvi!

Trst, 3. septembra 1887.

Franjo Stetter, c. k. fin. uradnik,

soprog.

Amelija, Evgenija, Marija,

otroci.

Riunione Adriatica di Sicurtà

V TRSTU

Zavaruje proti požarom. provozu po suhem, rekah in morju, proti toći. na življenje v svih kombinacijah

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva gl. 3.300.000—

Reservni fond od dobićkov 536.622-02

Posebna reserva dobićkov od zavarovanja na življenje 150.000—

Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500—

Premijna reserva vseh oddelkov 7.342.780-36

Reserva za škode 267.601—

V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih 16.954.118-57

Skupni znesek v h škod plaćanih od 1. 1838 do 1883 gl. 114.949.847 01

Urad ravnateljstva 10—24

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

Oznanilo.

Letni semenj za živino
in razno blago bode v

Renčah

dne 6. septembra t. l.
Županstvo v Renčah
dne 29. avgusta 1887. 2-2

ŽELODČEVA ESENCA

lekarna Piccolija
v Ljubljani

narejena in sestavljena po mojem navodu,
ima nedvomljiv uspeh in zdravilne last-
nosti v vseh slučajih želodčne obolenosti,
kakor tudi pri žilni žili.

Dr. E. pl. vitez STOECKL,
c. kr. vladni svetovalac in deželno-sanitetni
poročevalec za Kranjsko.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12
steklenic po 1 gld. 36 kr. po poštnem pov-
zetju. Poštnino trpi p. t. naročnik.

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v le-
karnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg,
Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ra-
vasini, Rovis, Saraval, za magistratom, Serra-
vallo, Udovitch in Zanetti in v večjem delu
lekarn na Štajerskem, Koroškem, Primorskem,
Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 36-50

Razpis dražbe.

Oddaje se po javnej dražbi poprav-
ljanje podružne cerkve S. Valentina v
Černemkalu, cenjeno na 340 for. a. v.

Dražba vršila se bo v Černemkalu
na 6. septembra ob 10. uri popoldne.

Od povzetnika se bo zahtevala kav-
cija od 100%. Natančnejše pogoje, kakor
načrte i proračun, pozveda se pri župnijs-
kem uradu v Predloki.

Za oskerbnitvo podružne cerkve
sv. Valentina v Černemkalu.

V Predloki na 18. avgusta 1887.
(3-3) Josip Sanein.

Denar dobé zasebniki in častniki
tudi na deželi od 300 gld.
naprej od 1-10 let; tudi proti povratu
v malih obrokih. Naslov: F. Gurré, Credit-
Geschäft, Graz. 12-25

PRI JULIJ GRIMM-U

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga solnčnikov za go-
spe, za jako nizke cene. — Solnčniki
za gospode od 90 novč. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 novč.
naprej. Zaloga dežnikov iz svile, satina,
volne in bombaža. Sprejemajo se popravki
za jako nizke cene. 4-104

KLINIKA za spolne in želod-
čne bolezni, nastope
možne slabosti, polucije, žgečo vodo,
močnejše postelje, pušanje krvi, zabije
v de, in za vse bolezni mehurja, ožoba
in živcev. Tudi pismeno po najnovjšem
znanstvenem postopku anju z neškodljivimi
sredstvi. 26-53-104

C. Streetzel,
specijalni zdravnik Lindan am Bodensee

A. Bonné
krojač,

Corso St. 4 II. nadstropje, nad uredni-
štvo lista „Il Piccolo.“

Izdeluje vsakovrstne fine, cene obleke
po najmodernejšem kroju. Preporučuje se
torej sl. občinstvu za naročbe. 36-37

Dobiva se v vseh knjižarnah 13. nakladi,
ravno izašla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA

najnovejšo delo o slabosti, oslabilih živcih, o na-
stopkih mladostnih pregreškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah
KAROL KREIKENBAUM

14 Braunschweig. 17-26

Ljubljanski Zvon.
Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Lastnik društvo „Edinost“.

Ravnokar prispelo „Koroške bukvice“
se dobijo pri opravištvu „Edinosti“.

BRNSKO sukno in volneni izdelki

Kdor se hoče oblačiti po šegi i cenó, naj
piše po uzorce na Tuch-Fabriks-Lager
Friedrich Brunner & Brunn.

Op. Jako bogati uzorci za gg. krojače
nefrankirani; kar se komu ne-
dopade, se zamenja. 4-18

J. S. IRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste
najboljših plemen na drobno in debelo. —
Prevzame vsako pošiljatev na deželo, ka-
tera se izvrši točno in solidno. 10-64

Marijacejske želodečne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo
pri vseh boleznih na že-
lodecu. Neprerivljive do-
brote je posebno vpliv nji-
hov pri notčnosti, slabo-
sti želodeca, ako z grla
smrdi, napenjanju, kislem
pehanju, keliki, želodeč-
nem kataru, gorečice
(rzavci) pri preobilnej pro-
dukciji slin, rumenici blu-
vanju in gnjusu, glavobolu,
(ako boli iz želodeca) krč v želodecu, zabasani,
preobilnosti jedi in pijač v želodecu, proti glistam,
bolezni na vranici in jetrih in tudi proti žilni
žili ali himoroidam. Cena steklenice je z naka-
zom vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekar-
ničar „k angelju varhu“ 53-25

Dr. Brady Kremsler,
Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I
Seravallu blizu starega sv. Antona

Teodor Slabanja

učebnar v Gorici - Via Mo-
relli br. 17.

se priporoča velečastiti duhovščini za iz-
delovanje cerkvenega orodja — namreč:

Monstrance, hudočije, ke-
lihe, ciborije, svetilnice,
svečnice za oltarje, taber-
nakeljne i pred stacione,
križe za altarje i bandera,
relikvarije, monštrancice
ali križe za svetinje, ka-
nonske table, kadilnice s
kadilnim čolnicem, stekle-
nice za darilno vino, sto-
pec, ročnik iz kovine,
krstne skledje in žlice,
kotliče za blagoslovljeno
vodo, kropilnice, posode

za sv. olje in popotnico, držala za sveče,
sklope pri pljuviah po najnižji ceni. Tudi
se pri njemu staro cerkveno orodje v ognju
pozlati, posrebrni, izčisti in popravi. Na
blagovoljno vprašanje bode radovoljno od-
govarjal in vsako blago dobro shranjeno
in poštino presto pošiljal. Staro, nevpo-
rabilno orodje, mesing in kufer jemlje v
račun. 9-24-21

Ozdravljenje plućnih bolezni

Tuberkuloze, (sušice, jetiko), naduhe, zaprte sapo, kroničnega bremhijalnega katara itd
po plinovi

EXHALACIJI

(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnejši, skoraj nedosegljivi ideal zdravnikov je z ovim postopanjem po-
polnoma dosežen! Ob osupljivih, nepogrešljivih vseh govore najjašnejše sledi
pisma slavnih profesorov, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi
besedami, in koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. dr. Bergoon. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno
pojevanje kašlja in izvrzka, potem popolno prenehanje, — mrzlica, pot in hripavost
je posve izgubila. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo oz-
dravljenje tudi pri stare, celo pri miliarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more
tudi najtežji posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Carnil. Pri naduhi se more pol ure po plinovej exhalaciji laglje soniti.
— Ako se exhalacija dalje rabi, se naduha ne povrne več. Zoper šušice in naduhi je
plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo.

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz. „Čelo pri afonijem grlu, poškodovanemu po tuber-
kolo i, so se v 2-3 tednih zacelile otekline daviravno je bila uže polovica pljuč raz-
zdejan h.“

Dr. M. Langhlin. vojta bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30.
bolnikih, koji so bili uže v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli.
Vsaki dan pa se množe zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razun
navadenih spričeval še mnogo družih od slavnih profesorov. Tudi v c. k. javni bol-
nici na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval
ozdravelih. C. k. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se dobiva z
vsemi pripravami za pripravljanje pliva in z popisom za vporabo za zdravnike, ter ga
more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A
ter stane gl. 8.30 z ometom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti
težavno, niti ovira vsakdanji posel. —21

Izdatelj in odgovorni urednik Julij Mikota.

Ni nič boljšega!

za ohrano i pospeševanje rasti
las, kakor po Nj. c. kr. ap. Vel.
cesarju Fran-Josipu I. avstrij-
skemu itd. po c. kr. posebnemu
privilegiju odličena

rodbinska pomada

za jakost lasi, 30-23

koja, rabeč jo redno, na golih krajih
goste lasé prouzroči; sivi in rudeči
lasje postanejo temni; krepí kožo,
kjer rastejo lasje; odstrani grinto
v malo dne; je proti izpadanju
las; podeli lasem naravno svetlost;
jih kodri in ne osivijo do visoke
starosti. Velika posoda z napoto
porabe v več jeziki stane z pošto
f. 1.50 a. vr. Glavna zaloga en
gros z prodajo na malo je pri

A. J. FIALA,

vlastnik c. kr. privilegija. Wien,
IX, Nussdorferstrasse 59, ka-
mor se ima poslati pisma.

Jako fina vonjava, elegantna oblika.
Naročila iz pokrajin proti gotovem
denarju ali poštnem povzetju.

Prodajalcem izdaten popust.
Prosimo, da se zahteva izrečno:
Familien-Kraft-Pomade.

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od
od 50 sold do vsacega zruška vsak
dan v tednu razun praznikov, in to
od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah
pa od 10-11. ure zjutraj. Obresti
na knjižice. 3%

Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne.
Zneske od 50 gld. prej. od 50-100
je treba 1 dan odpovedati, 100-1000
3 dni in čez 1000 pa 5 dni poprej.

Ekomptuje menjice domicilirane na tržaš-
kem trgu po 3 1/2%

Posojuje na državne papirje avstro-ogrške
do 1000 gld. po 5%
višje zneske v tkočem računu po . 4 1/2%

Daje denar proti vknjiženju na posestva
v Trstu. Obresti po dogovoru.

TRST, 1. oktobra 1886. 17-24

Proti hemoroidam!

Kdor hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi

prave MENIŠKE KROGLJICE (Pillole dei Frati.)

kri čisteče ni proti hemoroidam,
koje izdeluje P. Fonda

farmacista v Piranu

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi
na hemoroidah, zabasanju, brezč-
nosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi,
ene čistijo kri in dober vseh pot-
rjujejo zasebna in zdravniška spriče-
vala, koja so priložena z podukom za
porabo vsakej škatljici v slovanskem,
nemš. em in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nvd. škatljica v
vseh lekarnah Trst. Reke, kakor
tudi Istre, Dalmacije, Gorishe in
Trenta. 25-52

Natezalci za hlače.

Natezalci za hlače.

Komad po f. 80
f. 1.20, 1.40.

Komad kr. 55,
kr. 80, 95.

Komad kr. 35,
kr. 50, 60.

„Obleka dela človeka“

veli star pregovor. Obleke, koja so bile
zmočene ali pa poškodovane vsled za-
motanja ali tlačenja, ali ako se se strle
itd., pridobé zopet svojo prejšnjo obliko
po patentiranem konzervatorju za možke in
ženske obleke. Kdor hoče na l-po obleko
paziti ter jo dobro shraniti, naj si kupi
najnovejši konzervator za možke in ženske
obleke, koji je patentiran v vseh državah
in služi ob enem kot priprava za obešanje
in natezanje obleke in kot priprava za sti-
skanje brisalk in pisem ter je tudi naj-
praktičnejša in najcenejša darilo, katero
more krasi vsako možk. ali žensko
garderobo. — Dobiva se v vseh skladiščih
oblek in v glavnem tovarniškem skla-
dišču **M. D. Cvetkovics,**
Wien I. Kohlmarkt 18. in **Franz
Roeder,** Wien, I. Obergasse 2. —
V Pragi: **Goldschmidt &
Söhne,** „Zur Stadt Paris.“ — V
Budapešti: **Ohn & Simon.** —
V Zagrebu: **Vilhelm Lipko-
vics.** 1-2

Konzervator oblek za gospé

Edini svoje vrste.

Proti skrčenju, neenakem raztezanju
in stačenju oblek in proti odtrganju
vezí.

Odlikovan v
Londonu, Parizu
Dunaju, Monako-
u in Hamburgu.

Častni diplom
gospodars. raz-
stave v Černovicu 1886. — diplom I. vrste
pri razstavi psov na Dunaju 1885-1886., —
posebno priznanje VI. oddelka c. kr. gospo-
darske družbe na Dunaju (za reja konj) 1879.
in 1885., — priznanje wejnarodnega kluba
„Jockey“ v Baden-Badenu, avstrijskega Jockey-
kluba na Dunaju in Jockey-kluba v Budimpešti.

Kwizda-ja

c. k. izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje) za konje.

Fran Iv. Kwizda-ja v Kornenburgu,

c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorski do-
bavitelj za živinozdravniške preparate —
in okrajni lekarničar.

Dolgoletna skušnja uči, da
je to jako dobro sredstvo za
okrepčanje konj po velikem
trudu, kakor tudi jako po-
maga pri vanjskih boleznih,
kostobolu, reumatizmu, iz-
pahnenju trdih mišicah in
kitah itd. 1 steklenica f. 1.40.

Pristen s. dobi:
v Trstu v lekarnah gg.: C. Za-
netti, P. Prendini, G. B. Forabos-
chi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl.
Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ra-
vasini, I. Serravallo. — Na v-
lko in eksport pri C. Zanetti,
P. Prendini, zatim v drogerijah:
H. Hirsch, I. Heimlicher, I. Kirch-
ner, F. Mell, brati Zernitz, nade-
lje na malo i veliko v lekarnah
in drogerijah v Poetolji, Sežani,
na Reki, Polji, Rovinju, Dubrovniku,
Spljetu in Zadru.

Glavno skladišče:
Kreisapotheke Kornenburg.

Razun tega se dobó tudi v vseh
mestih in trgih, ter se objav-
ljajo skladišča po inseratih.

POZOR! Kadar se kupuje ta preparat,
naj zahteva slavno p. n. občinstvo vedno „Kwizda-ja
restitucionalni fluid“ i naj se pazi, da je steklenica
zapečatena z rudečim papirjem i z mojim podpisom
in gori natisnjeno znamko. (C) 10-1

Tiskarna Dolenc v Trstu.